

nis Christi ambigatis. Item sanctus Cyrillus : Non communem carnem, inquit, accipientes, sed vere vivificationem, et ipsius Verbi propriam factam. Ergo, si propria, quomodo umbra? si propria, quomodo figura? Item beatus Ambrosius : Ne esset, ait, velut quidam horror cruoris, sed maneret tamen gratia Redemptoris, ideo similitudinem accipis, sed veræ naturæ gratiam, virtutemque consequeris. Item ipse in libro de Sacramentis : Quid hic, ait, quæris naturæ ordinem in Christi corpore, cum præter naturam sit ipse Dominus Jesus partus ex Virgine? Ante benedictionem alia species nominatur, post consecrationem corpus efficitur. Item ipse in eodem : Vinum, inquit, et aqua in calicem mittitur, sed fit sanguis consecratione verbi cælestis; pretiosum sanguinem bibis, ut nullus horror cruoris sit, et præmium tamen operetur redemptionis. Et beatus Augustinus dicit ita : In ipsa carne ambulavit, et ipsam carnem nobis manducandam ad salutem dedit. Ergo, si ipsam, non umbram, non figuram, ut Bruno et Berengarius affirmant. Et in alio loco idem ipse exponens qualiter dictum sit de David, efferebatur manibus suis : Quomodo, inquit, intelligatur in ipso David, non invenimus secundum litteram, in Christo autem invenimus : ferebatur enim Christus in manibus suis, quando commendans corpus suum, ait, Hoc est corpus meum; ferebatur enim illud corpus in manibus suis. Corpus suum dicit, non, sicut Bruno et Berengarius, umbram et figuram. Item Basilius : O miraculum! Et Dei in nos benevolentia, ait, qui sursum sedet ad dexteram Patris, sacrificii tamen tempore hominum manibus continetur, traditurque lambere cupientibus eum. Item Eusebius dicit : Vere unica perfecta ho-

stia, fide existimanda non specie, nec exteriori censenda visu, sed interiore affectu. Hilarius quoque idipsum testatur : De veritate, inquit, carnis et sanguinis non est relictus ambigendi locus. Plura præter hæc exempla congerere possemus, nisi vitarem modum excedere. Nunc de Baptismo parvulorum ex libro divi Augustini de verbis Domini pauca ponemus ubi ille sic ait : Parvulus ad verba aliena sanatur, quia ad factum alienum vulneratur. Credis in Jesum Christum? fit interrogatio. Respondetur : Credo : pro non loquente, pro silente, pro flente, et flendo quodammodo ut subveniatur orante, respondetur. Item : Ubi, inquit, ponis parvulos baptizatos? Profecto in numero credentium. Rursus ipse : Inter credentes igitur baptizatos parvulos numerabis, nec judicare ullo modo aliter audebis, si non vis aperte esse hæreticus. De legitimo autem conjugio, cum Novi et Veteris Instrumenti multiplici auctoritate confirmetur, cumque non modo Christiani, verum Judæi, imo etiam gentiles, legalium nuptiarum copulis fœderentur; unum duntaxat adversus testimonium sufficere potest. Est igitur in constitutione ejusdem concilii capitulum 17 : Si quis dixerit vel crediderit conjugia hominum quæ secundum legem divinam licet habere, execrabilia esse, anathema sit. Quamobrem Brunonem et Berengarium jam anathematizatos arbitramur. Quod si ita est, vere illis audientia concilii deneganda est, et cum vestris cumque nostris episcopis, si vobis ita videtur, cum amico vestro imperatore, cum ipso papa, quæ vindicta in illos statuatur, deliberandum. Est enim justum ut quorum manus sint contra omnes, omnium manus etiam contra ipsos excitentur.

EPISTOLA D. EPISCOPI AD I. EPISCOPUM.

(Anno 1071).

Gratias agit de munere, exponitque ei triumphum S. Remacli de adversariis.

[MARTEN. Ampl. collect. I, 491.]

Domno I. (1) gratia Dei venerabili episcopo, D. (2) D
coepiscopus, fidele servitium cum orationibus.

Sepositis interim, dulcissime mi domine, veteribus iisdemque celeberrimis vestræ in nos munificentiae impendiis, novissima quæ palatio non incongrua et futurorum demonstrativa satis exquisite misistis, tanta cum exultatione amplexati sumus ac veneramur, quanto non tam dona quam, ut ita di-

(1) Imado procul dubio Paderbornensi, qui Rothoni subrogatus anno 1052, sedit ad annum usque 1076. Dignissimus, inquit Nicolaus Schaten auctor Annalium Paderborn., qui inter primos sanctissimosque Saxonie episcopos numeretur, quo prisca cleri disciplina, et vitæ sanctioris vigor servatus sit, quem suomet exemplo ipse prius omnibus impresserit. Annal. Paderborn. lib. iv, ad. ann. 1076.

(2) Deodimus, qui sedi Leodiensi præerat, cum

cam, mysteria ex ipsa rei veritate per Dei gratiam facta, altiore intellectu profiteamur. Misistis enim ursos cum melle, mellisque alumno, pretiosaque contexta, quibus quatuor insignibus et aliud quiddam innuit res gesta. Nam quid per ferocitatem ursinam nullius tam rei quam mellis avidam, nisi gens illa Hemaucensium (3), quæ semper exasperata est inter fluctus bellorum, signatur? Quid vero per mel-

S. Renacli corpus Leodium delatum est a Stabulensibus, ut justitiam adversus Malmundarienses, qui sese ab his separare gestiebant, impetrarent.

(3) Forte legendum gens illa Hannonensium; hæc quippe, probante Cæsare, in ditionem venit Deodini anno 1071. Vide Fisenium ad hunc annum, Chapeavillam in Deodino, atque alios Leodniensium Annalium sartores.

lis alumnum, nisi regem dixerimus Dominum nostrum? Quam dum sanctæ Dei genitricis beatissimæque ecclesiæ martyris (4) mancipando substernit, quid aliud nisi indomitam rabiem in melleum saporem convertit? ac postmodum pace informata hæredumque successione exclusa, pretiosis quasi involuta contextis requiescere novit secum. Sic sic xenia vestra, dulcis amice, non tam sunt dona, quam signa significata per charitatis affectum, sed potius edita per Spiritum sanctum; ac ne quid vobis de jucunditate nostri conventus subtraham, ea quæ gloriose facta sunt apud nos his diebus fideliter aperiam. Post multas corporis beatissimi Remacli (5) repulsiones, exquisitione bonorum Malmundariensium etiam nunc apud nos retentare fuit consilium, ut quasi quod per se non poterat, pietas divina per cooperatorem suppleret Lambertum. Ventum est ad nos cum admirabili plebis multitudine simul ac devotione, feretrumque jactatum super mensam cum devotione, cum ne sic quidem cor regis, quod in manu Dei est, ad misericordiam devolveretur; sed potius ad iracundiam concitatus, exsiliens de accubitu conclavique receptus secum stomacharetur; qua perturbatione grex antea devolutus, vel ex de-

Asperatione labitur in iram, et pro precibus solitis omnem verborum ingerunt contumeliam: Vel nunc, inquit, ignavissime senex, luce clarius patet quid valeas, quando in adventu tuo nedum postulata consummet, etiam loco stare indignatur regia potestas. His atque similibus hymnis in eodem loco noctem circumsæviunt unam, cum mane vix extorqueri posset, ut referretur in ecclesiam, ubi consociatis præsulis utriusque meritis, tanta confestim subsecuta est gratia, ut manus ac pedes contracti solverentur, orbatæ mulieris oculi aperirentur, Elecelluti cujusdam pedes distorti relocarentur, in quo nulli dubium fuit Trinitatem sanctam fidelibus suis evidenter adfuisse, ubi per merita sanctorum tres illi sani videbantur astare. Fit inenarrabilis populari commotio, cantat ecclesia, contremiscit aula, recurrit anhelus, bona quæ abstulerat sanctissimo corpori utrisque representat manibus. Unde, mi frater et domine, cui, Jesum testor, debeo quidquid boni deberi potest homini ab homine, in summo munere rogo, ut meis verbis divinam majestatem adorare velitis super hoc duplici negotio, quod in tempore nostri episcopatus tam mirabiliter operari in nobis dignatus est Dominus.

(4) Martyris S. Lamberti Leodiensis ecclesiæ patroni.

(5) Integram triumphum S. Remacli historiam ha-

bes apud Chapeavillam, ad calcem tomi secundi de Gestis episcoporum Leodiensium (*Patrologia* tom. CXLIX).

DEODUINI LEODIENSIS

PRIVILEGIUM

PRO COLLEGIATA B. MARIE ECCLESIA HOIENSI.

(Anno 1066.)

Amplissimam ei facit donationem in ipsius dedicatione, eamque eligit pro sepulturæ loco.

(DOM MARTEN., *Ampliss. Collect.*, I, 467.)

In nomine sanctæ et individuæ Trinitatis. Bona vitæ præsentis omnibus qui eam diligunt avaræ, nullam salutem, sed mortem pariunt sempiternam. Qui autem per eadem bona operibus misericordiæ florere studuerint, serunt quidem temporalia centuplo fructu sine fine mansura. Proinde igitur ego Dietwinus Leodiensis gratia Dei episcopus exemplo domni Richarii, Evracri, Notgeri, aliorumque diversorum hujus sedis, qui non solum extrinsecus acquisitis, sed multa etiam sibi et successoribus detrahentes, laborantibus inopia congregationibus pie et misericorditer subvenerunt, in salutem et redemptionem animæ meæ ecclesias in Hoio sanctæ Dei Genitricis Mariæ (6) sanctique Domitiani contuli ad usus fratrum hæc subter ad-

(6) Ecclesiam Hoiensem beatæ Mariæ a Bosone archidiacono pro XV canonicis fundatam, a Deoduo episcopo Leodiensi restauratam, et a funda-

notata: ecclesiam de Housle, ecclesiam de Fredeis-villa, capellam de S. Petri-monte, teloneum de Havelange, prædium quod ibidem et terram quam in Heristallo acquisivi, octavam partem allodii in villa Hisemale, prædium quod acquisivi, in loco Ungravi, partem comitis Godefridi, quam habuit in villis Langen, Lettafambre, Engelrode, et in ecclesia quæ est in villa Reymest, in villa Taolieres mansos duos, curtem Lustin cum ecclesia et omnibus appenditiis suis, allodium quod habuit Hano in villa Hirgeis, dimidiam ecclesiam de Wenterluce cum omni familia, et tota dote ipsius. Quia vero ipsa domus sanctæ Mariæ multis impendiis opus habet, ecclesiam de Allecha ad custodiam delegavimus, et ad has necessitates a-

mentis erectam, additis etiam XV canonicis, scribit Egidius de Aurea-Valle.